

2007-09-18

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Ansvarskommitténs slutbetänkande: Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft

ST inom Länsstyrelserna (ST-Länsstyrelse) har följt Ansvarskommitténs arbete och vid olika tillfällen ordnat möten med lokala fackliga företrädare där utredningen och dess konsekvenser för länsstyrelserna har diskuterats.

Slutbetänkandet innehåller flera förslag om den framtida samhällsorganisationen som synes vara rimliga och välgrundade. Det gäller framför allt förslagen om att tydliggöra uppgifts- och ansvarsfördelningen inom staten och mellan staten och den kommunala sektorn. Vi ställer oss bakom förslaget att länsstyrelsen skall samordna statens insatser på regional nivå och svara för den statliga tillsynen. Tanken att staten uppträder mera enhetligt/samordnat i olika frågor och erbjuder medborgaren ”en dörr in” kan underlätta för medborgaren att ta del av flera välfärdstjänster i samhället. Länsstyrelserna bör dock få starkare instrument för att samordna de statliga sektorsmyndigheternas arbete på regional nivå. Det kan bl. a. ske genom att statliga myndigheter får tydliga instruktioner om formerna för samverkan och dialog med länsstyrelserna. Vi anser dessutom att flera av kommitténs förslag skulle kunna genomföras även om frågan om storregioner beslutas senare.

ST-Länsstyrelse delar kommitténs uppfattning att den offentliga tillsynen i princip skall vara ett statligt ansvar. Att tillsynen är likvärdig till kvalitet, resurser och bedömningar i hela landet är en grundläggande del i ett rättssamhälle. Vi delar också kommitténs ambitioner att tillsynen skall samordnas av länsstyrelserna.

Kommittén föreslår att ett politiskt utvecklingsuppdrag läggs på kommunregioner och att mera förvaltningsmässiga myndighetsuppdrag läggs på statliga myndigheter, d.v.s. länsstyrelser. ST-Länsstyrelse anser inte att kriterierna för denna uppdelning är tillräckligt belyst i slutbetänkandet och tror för övrigt inte att en sådan strikt uppdelning gagnar den statliga verksamheten eller utvecklingen i samhället.

ST-Länsstyrelse noterar att listan över uppgifter som bör övergå till regionkommunerna omfattar 13 punkter och att ytterligare uppgifter kan bli aktuella på sikt. Det utvecklingsuppdrag som föreslås läggas på regionkommuner verkar således bli ganska omfattande. Vi anser inte att verksamheten kan eller bör renodlas på det sätt kommittén föreslår. Den kompetens som finns idag på länsstyrelserna är till stor del ett resultat av att uppgifterna är varierande och består i både utvecklingsuppdrag och uppgifter av förvaltningskaraktär (tillsyn, tillstånd m.m.).

Vi är dock medvetna om att uppgifter och utvecklingsmedel inom verksamhetsområdena regional utveckling och kommunikationer förs över till samverkansorgan i län där sådana bildas, men vi anser att staten och länsstyrelserna även i fortsättningen bör ha tillgång till särskilda utvecklingsmedel för att kunna arbeta med nationella mål, regional balans och utjämning eller för att främja en hållbar utveckling.

ST-Länsstyrelse anser inte att förslaget om en ny regional indelning har belysts tillräckligt beträffande statens verksamhet i länen. Flera av de principer som kommittén tycker är viktiga, t ex demokrati, rättsäkerhet, likvärdighet och medborgarperspektivet, kan enligt vår mening påverkas negativt av att det bildas alltför stora regioner med större avstånd till beslutsfattarna. Vi ifrågasätter de kriterier som ligger till grund för regionindelningen och har svårt att se kopplingen mellan regionens storlek och medborgarens välfärd eller den ekonomiska tillväxten. Eftersom en indelning i några få storregioner innebär större avstånd mellan beslutsfattare och medborgare, finns det också en stor risk för att medborgarnas tilltro till det politiska systemet försvagas.

Vår uppfattning är att frågan om en ny regionindelning bör utredas ytterligare och framför allt bör kriterierna för en effektiv organisation belysas närmare. Här bör också det nationella perspektivet och statens roll i samhällsorganisationen belysas ytterligare. Hur kan en mera långsiktig och hållbar idé om statens roll formuleras?

ST-Länsstyrelse deltar gärna i den fortsatta diskussionen om slutbetänkandet och om de beslut som kan väntas kring ett eventuellt genomförande av de olika förslagen.

För ST inom Länsstyrelserna

Jan Enler
avdelningsstyrelsen